



Zeewolde, 22 september 2014

Aan: het College van Burgemeester en wethouders  
Gemeente Zeewolde.

**Betreft:** Beleidsplan Wmo 2015 gemeente Zeewolde: “Lokaal samenspel in het kader van de Wmo 2015”

Geacht college,

U vindt in dit schrijven ons advies en enkele vragen en opmerkingen naar aanleiding van het genoemde document. Gezien het feit dat door de systematiek van de nota diverse onderwerpen op verschillende pagina's aan de orde komen, zullen we per thema reageren.

### **Inleiding**

Vooraf wijs ik u erop dat wij recent samen met de Wmo-raden van de gemeente Ermelo en Harderwijk hebben gereageerd op de Conceptverordening “Maatschappelijke ondersteuning.....”.

Daar kwamen een aantal thema's ook al aan bod. Twee thema's benoemen we nogmaals, gezien het belang.

### **Privacy**

Het betreft ten eerste de aandacht voor privacy bij het hanteren van persoonlijke en met name medische gegevens van de cliënt. In deze nota komt dit onderwerp niet aan bod. Uiteraard zijn zorgaanbieders/aannemers van opdrachten van u als gemeente verantwoordelijk voor het hanteren van hun professionele standaarden in deze. Het is o.i. een aspect waarop in ieder geval expliciet toegezien moet worden, of dit ook gebeurt. Daarnaast zullen de gemeente/ haar medewerkers Wmo -mogelijk ongewild - met medische gegevens van cliënten worden geconfronteerd. Het is zaak dat intern hiertoe protocollen worden ontwikkeld en/of bestaande protocollen nog eens worden getoetst en zo nodig op aangepast.

*Wij verwachten dat de gemeente ten aanzien van de bewaking van de medische privacy expliciet beleid ontwikkelt en verwachten daarvoor aandacht in deze nota.*

### **Stapeling eigen bijdragen**

Ten tweede vragen we hier nogmaals aandacht voor het probleem van de stapeling van de kosten van eigen bijdragen en de bewaking hiervan. In de Beleidsnota en de Verordening wordt aangegeven dat de voorziening huishoudelijk hulp een verschuiving zal ondergaan naar algemene voorzieningen (bijvoorbeeld ten aanzien van schoonmaak). Bovendien zullen meer voorzieningen die nu nog als maatwerkvoorziening worden verstrekt, verschuiven richting algemene voorzieningen. Al deze voorzieningen brengen kosten met zich mee. Juist deze kosten, zo wij uit de diverse nota's begrijpen, worden niet meer geregistreerd bij het CAK.

*Wij missen hiervoor aandacht in de Beleidsnota. Wij maken ons zorgen over de lastenverzwaring van met name mensen met een smalle beurs. Hoe gaat u dit bewaken en in hoeverre is er in voorkomende gevallen compensatie mogelijk?*

*U vindt bij dit advies een individuele reactie van een der leden van de Wmo-raad. Deze mantelzorger geeft in zijn bijlage een onderbouwing van diverse punten die in deze reactie aan bod komen, maar gaat ook verder in het schetsen van de problematiek waar mantelzorgers tegenaan kunnen lopen. Er worden in de bijlage ook suggesties gedaan voor oplossingsrichtingen. Wij zijn van mening dat hierin bruikbare informatie zit voor de voorgenomen beleid- en uitvoeringsnota's t.a.v. mantelzorg.*

### 1. Maatwerkvoorziening inkomenssteun

De regelingen CER en Wtcg zijn afgeschaft. De gemeente kan dit ten dele opvangen. Wij dringen erop aan hiervoor een transparante regeling te ontwikkelen, waarmee de vergoedingen daar terecht komen waar het echt nodig is. We hebben begrepen dat een regeling via de 'Bijzondere Bijstand' verhoudingsgewijs niet gunstig is in relatie tot de uitvoeringskosten die ermee gemoeid zijn. Bovendien werkt de bijzondere bijstand met een drempel om ervoor in aanmerking te komen. *Wij verzoeken een effectieve en efficiënte regeling die ook de toepassing van een hardheidsclausule mogelijk maakt, c.q. minder strikt de genoemde grens hanteert.*

### 2. Mantelzorg en vrijwillige hulp

Vorig jaar is de nota 'Samen@Zeewolde 2014-2020' betreffende het vrijwilligersbeleid verschenen en de nota over mantelzorg toegezegd. Deze laatste is niet verschenen (tot nu toe). U zegt een nieuwe nota toe. Staatsecretaris Van Rijn pleit voor een 'andere benadering', waarin hij voor een duidelijke integrale aanpak pleit. Hoe dan ook, willen wij benadrukken dat wij van mening zijn dat de mantelzorg inderdaad aandacht en ondersteuning nodig heeft (meer dan tot nu toe). Ondersteuning van mantelzorgers door vrijwilligers wijzen wij niet af, maar vrijwilligers die een aantal taken overnemen zijn in de meeste gevallen geen duurzame oplossing. *Continuïteit* in ondersteuning van de mantelzorger is cruciaal; divers onderzoek laat zien dat dit zelden door vrijwilligers geboden wordt. Bovendien dient te worden voorkomen dat het managen van de vrijwillige zorg voor de mantelzorger een taak op zich wordt en dus geen feitelijke ondersteuning wordt bereikt. Voor zover een oplossing wordt gezocht in het inzetten van mensen uit de WWB (die straks vallen onder de Participatiewet) vinden wij dat dit slechts onder zeer strikte voorwaarden kan plaats vinden. Bij het zoeken naar oplossingen voor ondersteuning van mantelzorgers is het van belang dat u zich realiseert dat de problematiek van mantelzorgers niet zonder meer te generaliseren is. Bijvoorbeeld mantelzorg voor een dementerende partner, waarbij beiden op leeftijd, kent andere problemen dan mantelzorg voor partner of kind in een jong gezin.

- *Wij adviseren expliciete aandacht voor continuïteit in de ondersteuning van de mantelzorger; aandacht voor de match tussen vrijwilliger en mantelzorger en de motivatie en bekwaamheid van de mantelzorger; en de diversiteit van de problematiek van de mantelzorger.*
- *Wij benadrukken nogmaals dat vrijwillige hulp als aanvulling veelvuldig niet het enige antwoord is ter ontlasting van de mantelzorgers.*
- *Ten slotte wijzen we op het belang van vroegtijdige ondersteuning, niet alleen als voornemen, maar ook feitelijk.*

### 3. Persoonlijke verzorging, grensgebied Zvw en Wmo

Wij maken ons zorgen over de zorg op het grensvlak bekostiging uit de Zvw en Wmo. Een keiharde grens is op papier al niet getrokken. Hoe gaat het in de praktijk?

*Wij verzoeken de gemeente uit te spreken dat 'grensconflicten' niet over de ruggen van cliënten worden uitgevochten, maar de noodzakelijke zorg sowieso wordt verleend en bekostigingsproblemen 'buiten de cliënt om' worden opgelost. Een dergelijke afspraak met de Zvw-partner is o.i. gewenst.*

### 4. Collectief vervoer en vervoer naar dagactiviteiten e.d.

U schrijft: "De provincie Flevoland en de gemeenten Noordoostpolder, Lelystad, Dronten en Zeewolde werken momenteel aan de mogelijke opzet van een 'Mobiliteitscentrale Flevoland'" (blz.9)

Maatregelen ter beheersing van de kosten juichen wij toe.

*Wij verzoeken u echter aandacht voor de vergelijkbare personen die gebruik maken van voorzieningen op de Veluwe e.d. Juist door samenwerking in die regio komt dit ook voor. Dit geldt overigens niet alleen het collectieve vervoer voor groepen naar een specifieke dagbesteding, speciale school e.d., zolang zij niet in Zeewolde terecht kunnen. Het is bekend dat veel mensen gebruik maken van de specialistische gezondheidszorg in Harderwijk.*

## 5. Welzijnswerk en werken vanuit vraag of aanbod

In uw nota is er aandacht voor de burger centraal en vooral werken vanuit de vraag van de burger. Ondertussen worden diverse voorzieningen als aanbod verminderd, althans in ieder geval de bekostiging (dagopvang e.d.). Zeewolde heeft nog weinig voorzieningen qua dagopvang. Als gemeente (en/of welzijnswerk) meer dergelijke voorzieningen optuigen is o.i. niet "het ongewenste 'wat kunnen we doen'" (citaat blz. 26), maar zeker nodig. *Het is o.i. noodzakelijk dat op dit vlak niet alleen gewacht wordt op initiatieven van de burgers, maar ook een aantal basale voorzieningen worden opgezet en aangeboden. Uiteraard dient dan de burger die hier in de eerste plaats van gebruik zal maken ook naar de behoefte gevraagd te worden.*

Een goede afstemming tussen zorgaanbieders en welzijnswerk is daarbij noodzakelijk om dubbelingen in het uitvinden van wielen te voorkomen en daarmee onnodige kosten te voorkomen. *Uw regie en/of "vinger aan de pols" is daarbij gewenst.*

Extra aandacht is nodig voor de risico's op vereenzaming van m.n. ouderen, zeker nu de mogelijkheid tot opnames in verzorgingshuizen afneemt. U heeft het voornemen geuit tot huisbezoeken om problematiek in kaart te brengen.

*Wij verzoeken u uiterlijk 2015 de oudere (80-plusser bijvoorbeeld) allen te hebben (laten) bezoeken; daarbij kan dan ook goed uitgevraagd worden welke algemene voorzieningen men wenst.*

## 6. Monitoring kwaliteit en resultaat (ook van innovatie)

U monitort enerzijds de kwaliteit van zorg van de (meestal professionele) aanbieders en hun inrichtingsplannen en anderzijds de resultaten van ondersteuning door formele en informele zorgverlening. *Het is daarbij o.i. van belang niet alleen te kijken naar de individuele ontvanger, maar ook naar de cliëntsysteem.*

Wij begrijpen dat dit op dit moment een zoektocht is. Nulmetingen vóór inzet van zorg (of breder ten aanzien van voorzieningen in Zeewolde) kunnen helpen om resultaten vast te stellen. Voor zover het subjectieve aspecten betreft kan mogelijk gebruik gemaakt worden van 10-puntsschalen à la de meting van pijn (vermindering) na interventies vast op een 10-puntsschaal vooraf, evt. tussentijds, en achteraf. (Dat wil zeggen de gebruiker waardeert zelf 'het aspect' (hoe zelfredzaam ben ik..., hoe participeer ik..., hoeveel sociale contacten heb ik..., hoe eenzaam ben ik..., etc.).

Het is overigens niet alleen zaak de zorg bij de aanbieders te monitoren en Dit kan toegepast worden in een uitvraag bij individuele ontvangers van zorg en in systemen, in dit laatste geval kan uitvraag per persoon in het systeem ook zichtbaar maken of men een gelijk resultaat ervaart.

## 7. Innovatie

De Wmo-raad vindt innovatie in de breedste zin van het woord relevant. Dat wil zeggen niet alleen een verschuiving naar een inclusieve samenleving, maar ook aandacht voor andere wijzen van zorgverlening en ondersteuning, bijv. met behulp van nieuwe technieken. *Het is dan ook verheugend te lezen dat men expliciet een innovatiebudget wil vrijmaken.*

## 8. Informatie

Ten slotte, een aantal malen wordt er op gewezen dat de burger geïnformeerd moet worden.

*Wij vragen ons af of de gemeente nog van zins is (zoals eerder wel genoemd) een informatieplan te maken voor het transitiejaar 2015.*

Namens de Wmo-raad Zeewolde,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'D. van Klarbergen'.

D. van Klarbergen – van Holland, voorzitter